

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118335933
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6118335933.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová v právnej veci žalobcu: SPP - Distribúcia a.s., IČO 35 910 739, so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanému: Mgr. R. C., narodený XX.X.XXXX, trvale bytom H. K.. L. XXX/X, S., zastúpený: JUDr. Roman Jurík, PhD., advokát, so sídlom M. Flengera 4, Nové Zámky, o zaplatenie 2.278,81 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17C/84/2018-97 zo dňa 12.8.2020 a proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 17C/84/2018-130 zo dňa 29.10.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ruší.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet číslo: K XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX variabilný symbol: XXXXXXXXXXXX sumu vo výške 2.278,81 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.278,81 Eur odo dňa 08.03.2017 do zaplatenia, výrokom II. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 137 písm. c), § 274, § 275, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobou doručenou pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica v upomínacom konaní dňa 3.12.2018 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2.278,81 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.278,81 eur odo dňa 8.3.2017 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Uvedený nárok žalobca odôvodnil tým, že na odbornom mieste Z. XXX v období od 19.4.2016 do 26.1.2017 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) bolo potvrdené aj znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu je odberateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Škoda vo výške 2.278,81 eur bola vyfakturovaná žalovanému faktúrou č. 9000248368 zo dňa 21.2.2017, splatnou dňa 7.3.2017. Žalobca listom zo dňa 20.2.2017 vyzval žalovaného na úhradu vyfakturovanej sumy, žalovaný na vyššie uvedenú výzvu nereagoval a faktúru neuhradil. Súd v upomínacom konaní dňa 5.10.2018 vo veci vydal platobný rozkaz, tento bol následne zrušený z dôvodu podaného odporu žalovaným, následne bol žalobca vyzvaný na vyjadrenie sa k podanému odporu. Žalobca sa k odporu vyjadril. Uznesením č. k. 17C/84/2018-23 zo dňa 24.7.2019 súd prvej

inštancie vyzval žalovaného, aby sa v lehote 10 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadril k podaniu žalobcu, žalovaný sa v stanovenej lehote k podanej žalobe nevyjadril. Žalovaný si vo veci ustanovil právneho zástupcu, tento požiadal dňa 21.2.2020 o odročenie pojednávania vytyčeného na 24.2.2020 z dôvodu, že sa nestihol oboznámiť so spisom, nemal možnosť sa osobne stretnúť so žalovaným, ani podpísať plnú moc, následne opätovne požiadal dňa 12.6.2020 o odročenie pojednávania vytyčeného na 17.6.2020 z dôvodu jeho práceneschopnosti. Ďalší termín pojednávania bol nariadený na deň 12.8.2020, do uvedeného dátumu súdu prvej inštancie nebolo zaslané vyjadrenie žalovaného k duplike žalobcu. Na pojednávaní konanom dňa 12.8.2020 súd prvej inštancie vec prejednal v neprítomnosti žalovaného, ktorému bolo predvolanie doručované na adresu jeho právneho zástupcu, ktorý predvolanie na pojednávanie riadne prevzal dňa 3.7.2020.

4. V napadnutom rozsudku vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie nárok na náhradu škody za neoprávnený odber plynu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike vo výške 2.278,81 eur spolu s príslušenstvom. Žalobca na pojednávaní dňa 12.8.2020 požiadal súd prvej inštancie, aby vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Predvolanie na uvedené pojednávanie bolo žalovanému riadne doručené, bola zároveň dodržaná lehota v zmysle ustanovenia § 178 ods. 2 Civilného sporového poriadku, žalovaný však svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, zároveň bol poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie v zmysle ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku. Nakoľko predmetom konania bolo splnenie povinnosti zaplatiť žalovanú sumu a právny vzťah medzi sporovými stranami nespadá do režimu spotrebiteľských vzťahov, s prihliadnutím na splnenie všetkých zákonných predpokladov, súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

5. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému, že tento je daný v plnom rozsahu, nakoľko žalobca bol v konaní plne úspešnou sporovou stranou.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že žalovaný uzatvoril zmluvu o združenej dodávke s dodávateľom plynu nie v rámci svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, kým dodávateľ plynu to urobil v rámci svojej obchodnej činnosti, teda ide o spotrebiteľskú zmluvu a aj prípadný deliktuálny vzťah z takej zmluvy je právnym vzťahom súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou. Ak teda súd prvej inštancie napriek týmto skutočnostiam vydal rozsudok pre zmeškanie v neprospech spotrebiteľa, dopustil sa nesprávneho procesného postupu a znemožnil žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takom rozsahu, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uznesením č. k. 17C/84/2018-62 z 27.11.2019 súd prvej inštancie nepripustil zastupovanie žalovaného občianskym združením Spotrebiteľské Centrum, pričom na zastupovanie takouto právnickou osobou má spotrebiteľ právo. V prípade spotrebiteľského združenia je celkom pochopiteľné, že vystupuje vo viacerých konaniach. Ak by aj nešlo o spotrebiteľský spor, nemožno vylúčiť zastúpenie spotrebiteľským združením zo zastupovania strany sporu len preto, lebo vystupuje vo viacerých konaniach. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok pre zmeškanie zrušil.

7. K odvolaniu žalovaného proti rozsudku sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že v danom prípade sa nejedná o zmluvný vzťah medzi dodávateľom a odberateľom, predmetné konanie sa týka nároku na náhradu škody, ktorý vznikol z titulu neoprávneného odberu plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie voči neoprávnenej manipulácii, kde neoprávneným odberom plynu z plynovej sústavy vznikla škoda prevádzkovateľovi distribučnej siete, teda žalobcovi. Spotrebiteľský vzťah je daný medzi koncovým odberateľom plynu a dodávateľom plynu. Pokiaľ však ide o distribútora plynu a konečného odberateľa plynu tu spotrebiteľský vzťah neexistuje. Právny vzťah medzi sporovými stranami nespadá do režimu spotrebiteľských vzťahov. Žalobca ďalej uviedol, že napadnutý rozsudok je správny a netrpí žiadnou vadou, ktorú by bolo potrebné napraviť v odvolacom konaní.

8. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

9. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 274, § 277 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

10. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že po doručení rozsudku v lehote 15 dní žalovaný požiadal o zrušenie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko si právny zástupca žalovaného pomýlil termín pojednávania na Okresnom súde Trnava, a to z dôvodu, že sa v tom čase zotavoval z choroby, pre ktorú sa mu krátko predtým skončila v tomto roku už druhá práceneschopnosť, s poukazom na jeho zhoršený zdravotný stav spojený s celkovou slabosťou považuje takýto omyl za ospravedlniteľný. Uvedené doložil potvrdením o skončenej práceneschopnosti zo dňa 2.4.2020 a o ďalšej práceneschopnosti odo dňa 9.6.2020, ako aj žiadosťou o odročenie pojednávania na Okresnom súde Martin zo dňa 12.8.2020 z dôvodu kolízie s konaním 18C/84/2018.

11. V napadnutom uznesení vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že žalovaným preukázané argumenty nepredstavujú ospravedlniteľný dôvod na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Zástupca žalovaného nepreukázal, že by v uvedenom termíne pojednávania bol práceneschopný, čo napokon ani netvrdil. Skutočnosť, že zmeškal, resp. pomýlil si termín pojednávania z neuspokojivého zdravotného stavu nepovažoval súd prvej inštancie za dôvod ospravedlniteľný, navyše skutočnosť, že jeho zdravotný stav odôvodňoval zmeškanie pojednávania v uvedenom čase nie je ničím preukázaná. V súvislosti s výkonom advokácie je zrejmé, že advokát ako zástupca žalobcu je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné, pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných služieb. Bolo jeho povinnosťou použiť náležité prostriedky v konaní a týmto hájiť záujmy mandanta, resp. mal možnosť zastupovanie aj odmietnuť, ak by záujmy klienta nemohol riadne hájiť a presadzovať. Vzhľadom na viaceré žalovaným, resp. jeho právnym zástupcom podané žiadosti o odročenie pojednávania či zo zdravotných dôvodov, resp. z dôvodu nemožnosti sa oboznámiť so spisom pre krátkosť času, sa uvedené argumenty žalovaného javia ako účelové, a navyše nepreukázané. Súd prvej inštancie tak skonštatoval, že zástupca žalovaného nepreukázal konkrétny ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa nemohol na pojednávanie dostaviť, a preto návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol.

12. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že nemožno považovať za férové vyžadovať od právneho zástupcu strany neomylnosť pri všeobecne akceptovateľnej omylnosti súdu. Z tézy o omylnosti súdu vychádzajú procesné prostriedky smerujúce k revízii jeho rozhodnutia (odvolanie, dovolanie, sťažnosť, žaloba na obnovu konania atď.). Súd prvej inštancie pritom mal od začiatku prevzatia právneho zastúpenia dostatočné indície o prechodných zdravotných problémoch právneho zástupcu žalovaného. V čase pojednávania nebol právny zástupca práceneschopný. Informáciu o pojednávaní ale dostal právny zástupca žalovaného skôr. Práve vychádzajúc z tézy o omylnosti súdu, v tejto časti pre nesprávne právne posúdenie, považuje žalovaný napadnuté uznesenie za mylné a navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil.

13. K odvolaniu žalovaného proti uzneseniu sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že pokiaľ chcel žalovaný doceliť svojím návrhom zrušenie vydaného rozsudku, bol povinný v návrhu uviesť také dôvody, ktoré by bolo možné vzhľadom na ich charakter hodnotiť ako ospravedlniteľné. Obsahom návrhu žalovaného boli avšak iba dôvody, ktoré zákonnú požiadavku ospravedlniteľnosti nespĺňali. Žalovaný svojím spôsobom uznáva právne posúdenie súdu prvej inštancie, avšak nekriticky uvedené porovnáva s omylnosťou súdov. Žalobca si vo vzťahu k týmto tvrdeniam uvádza, že komparácia omylnosti právneho zástupcu s omylnosťou súdov, považuje za absurdnú. Je neprípustné, aby žalobca ako strana sporu pri hájení svojich práv argumentoval subjektívnymi úvahami založenými na komparácií nesplnenia si svojej povinnosti, byť aktívny v prebiehajúcom súdnom konaní a zúčastňovať sa riadne vytyčeného pojednávania so správnym a zákonným postupom súdu ako nezávislého a nestranného arbitra súdneho konania aplikujúceho v predmetnej veci platné a účinné právne predpisy v súlade s ktorým aj došlo k vydaniu napadnutého uznesenia. Odvolanie žalovaného preto nemožno vnímať inak ako účelovú obranu v snahe oddialiť právoplatnosť rozsudku súdu a ospravedlniť nedôvodnú nečinnosť právneho zástupcu žalovaného. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiam, proti ktorým je odvolanie prípustné (§ 356 písm. b), § 357 písm. h) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolania

majú zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaniach použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), h), ods. 2 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok a uznesenie súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolania žalovaného sú dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a je rovnako nevyhnutné napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku).

15. Podľa § 274 Civilného sporového poriadku na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

16. Podľa § 299 ods. 1 Civilného sporového poriadku ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužívajú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

17. Podľa § 290 Civilného sporového poriadku spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Napadnutý rozsudok je rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku. Podľa osobitného ustanovenia § 356 písm. b) Civilného sporového poriadku odvolanie proti takémuto rozsudku nie je prípustné okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Citované ustanovenie teda výslovne obmedzuje rozsah odvolacích dôvodov, ktoré možno uplatniť v odvolaní proti rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Žalovaný v takom prípade môže namietat len to, že neboli splnené podmienky uvedené v ustanovení § 274 Civilného sporového poriadku. Môže teda namietat, že nebol na pojednávanie predvolaný riadne a včas s náležitým poučením, že sa dostavil, prípadne že sa nedostavil, ale ospravedlnil sa a urobil tak z vážnych dôvodov. Žiadne iné odvolacie dôvody (§ 365 Civilného sporového poriadku) v tomto prípade nie sú prípustné a odvolací súd na ne nemôže pri prejednávaní odvolania prihliadať.

19. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 2.278,81 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel, keď mal za to, že vo veci boli splnené podmienky pre jeho vydanie. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie.

20. Jednou z odvolacích námietok žalovaného, pritom však zásadnou bolo namietanie, že v prejednávanom prípade neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, keďže vydanie rozsudku pre zmeškanie v spotrebiteľskom spore v neprospech spotrebiteľa je v zmysle ustanovenia § 299 ods. 1 Civilného sporového poriadku vylúčené.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody za neoprávnený odber zemného plynu na odbernom mieste žalovaného Z. XXX v období od 19.4.2016 do 26.1.2017, kedy dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a takýto odber zemného plynu je podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov považovaný za neoprávnený odber. Žalovaný vo svojom odpore proti platobnému rozkazu tvrdil, že je v tomto konaní v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka považovaný za spotrebiteľa, nakoľko spor vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej medzi dodávateľom energií a žalovaným, a preto ani návrh v upomínacom konaní nie je prípustný, ak sa uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy alebo z iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného proti platobnému rozkazu uviedol, že tvrdenia žalovaného, že je voči žalobcovi v postavení

spotrebiteľa nie sú pravdivé, žalovanému v rámci riešenie tejto otázky status spotrebiteľa neprináleží, pričom všetky tvrdenia vzťahujúce sa na obsah zmluvy, ktorú mal žalovaný uzatvorenú s dodávateľom plynu nie sú relevantné, nakoľko žalobca si svoj nárok uplatňuje z titulu neoprávneného odberu plynu v zmysle ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré predpokladá neoprávnený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

22. Prvý diel druhej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku s názvom „Spotrebiteľské spory“ reguluje úpravu osobitosti konania v individuálnych spotrebiteľských sporoch (prvý oddiel § 290 - § 300 Civilného sporového poriadku), so zohľadnením potreby aktívnej kompenzácie nerovného postavenia dodávateľa a spotrebiteľa. Zákonodarca pri definovaní spotrebiteľského sporu zvolil definíciu vychádzajúcu z predpisov hmotného práva. Za spotrebiteľský spor sa považuje spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

23. Definícia dodávateľa a spotrebiteľa je upravená v Občianskom zákonníku. Dodávateľom podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1018 s.).

24. Medzi spotrebiteľské spory zákonodarca však zaradil nielen spory vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, ale aj spory so spotrebiteľskou zmluvou súvisiace. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1020 s.).

25. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že právny vzťah medzi sporovými stranami nespadá pod režim spotrebiteľského vzťahov bez akéhokoľvek zdôvodnenia tohto záveru. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie tak nie je zrejmé, či sa možným postavením žalovaného ako spotrebiteľa vôbec zaoberal predovšetkým z hľadiska aplikácie ustanovenia § 299 ods. 1 Civilného sporového poriadku (nepripustnosťou použitia ustanovení o rozsudku pre zmeškanie v prípade, ak je tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa). Teda súd prvej inštancie vôbec neriešil otázku, či má odberateľ plynu vo vzťahu k distribútorovi plynu pri uplatňovaní nárokov na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako spotrebiteľ. Hoci vzťah medzi odberateľom plynu a distribútorom plynu nevzniká zmluvou, nemožno prehliadať úzku súvislosť so zmluvou o odbere zemného plynu, ktorá má spotrebiteľský charakter. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/32/2018 z 29.11.2018 z charakteru spôsobu poskytovania prístupu k zemnému plynu v zmysle jeho distribúcie je jednoznačné, že zákon automaticky pri porušení zabezpečenia (meradla) stavia konštrukciu vzniku škody na strane žalobcu (SPP - distribúcia, a.s.), ak bol plyn zo siete odoberaný, keďže týmto momentom zaniká možnosť odberateľa odoberať plyn od svojho zmluvného dodávateľa, a to z dôvodu, že tento mu plyn môže dodávať a účtovať výlučne prostredníctvom zariadenia bez poškodeného zabezpečenia.

26. Ak žalovaný na základe spotrebiteľskej zmluvy odoberal plyn na odbernom mieste od svojho zmluvného dodávateľa a ak počas trvania tohto zmluvného vzťahu zabezpečenie meradla bolo porušené (bol urobený zásah do plomby meradla), v dôsledku čoho nastáva objektívna zodpovednosť odberateľa za prípadnú škodu, nemožno bez ďalšieho vyvodit', že žalovaný ako konečný odberateľ automaticky stratil postavenie spotrebiteľa v dôsledku organizačnej štruktúry subjektov plynárenského priemyslu, oprávnených inkasovať platby za takto odobratý zemný plyn (napr. dcérskou spoločnosťou zmluvného dodávateľa).

27. Ustanovenia o procesnej ochrane spotrebiteľa je potrebné aplikovať ex officio, použitím extenzívneho výkladu, teda nielen pri zmluvných vzťahoch (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn.

23Co/119/2017 z 26.3.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/275/2015 z 27.1.2016). V prípade tzv. neoprávneného odberu je preto potrebné skúmať, či tento mimozmluvný zodpovednostný vzťah súvisí s prvotnou spotrebiteľskou zmluvou (o dodávke zemného plynu), ak ide o totožného odberateľa na rovnakom odbernom mieste. Dôvodová správa k navrhovanej novele zákona o energetike, ktorou sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 391/2012 Z. z., konštatovala, že dôvodom navrhovanej zmeny mal byť záujem navrhovateľa zákona chrániť slabšiu stranu spotrebiteľa (nevynímajúc nárok na náhradu škody).

28. Hoci odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ustanovenia § 274 Civilného sporového poriadku má obsahovať len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie, neznamená to rezignáciu na vyporiadanie sa s relevantnými otázkami, súvisiacimi so zákonom stanovenými podmienkami vydania rozsudku pre zmeškanie. V posudzovanej veci to zahŕňa aj náležité vyporiadanie sa s procesným postavením žalovaného ako slabšej strany v spore podľa ustanovenia § 299 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ktorého sa v konaní dovoľával), ktoré ustanovenie vylučuje aplikáciu ustanovení rozsudku pre zmeškanie.

29. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (porov. rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98 *Oceáno Grupo Editorial*, C-168/05 *Mostaza Claro*), a to ex offo. Rovnako ako hmotné právo ochrany spotrebiteľa aj procesné spotrebiteľské právo má identifikovať skutočnú reálnu disparitu strán v civilnom procese, vyplývajúcu z charakteru strán sporu, túto vo svojej regulácii čo možno najviac zohľadniť a hľadať vhodné inštrumenty na jej kompenzáciu (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha: C. H. Beck, 2016, 1015 s.).

30. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05), pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (napríklad sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

31. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (napríklad *Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; *Hiro Balani c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997; *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

32. S poukazom na vyššie uvedené, odôvodnenie napadnutého rozsudku postrádalo argumentačný základ, ktorého správnosť by odvolací súd preskúmal, vo vzťahu k vysporiadaniu sa s charakterom sporu v posudzovanej veci, a to či ide o spor s ochranou spotrebiteľa ako slabšej strany podľa ustanovenia § 290 Civilného sporového poriadku a nasl. Odôvodnenie napadnutého rozsudku totiž obsahovalo len strohé (ničím nepodložené) konštatovanie, že vzťah medzi sporovými stranami nespadá do režimu spotrebiteľských vzťahov, pričom prijatie tohto záveru súdom prvej inštancie dostatočne nerezultuje z odôvodnenia napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemôže argumentáciu strany odmietnuť ako nesprávnu, ale jeho povinnosťou je tiež uviesť v čom jej nesprávnosť spočíva. Argumenty súdu musia byť jasné, zrozumiteľné a dostatočne konkrétne. Konštatovanie súdu, že argumenty strany sú nesprávne alebo irelevantné bez toho, aby uviedol, prečo ich považuje za nesprávne a irelevantné, možno považovať za nedostatočné odôvodnenie. O takýto prípad išlo aj v

súdenom spore, keďže súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku náležite nereagoval na podania strán a neposkytol im žiadnu repliku na nimi predostreté právne otázky týkajúce definície spotrebiteľského sporu v zmysle ustanovenia § 290 Civilného sporového poriadku.

33. V dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, neostávalo odvolaciemu súdu nič iné, než tento napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku zrušiť a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ďalšími odvolacími dôvodmi uvádzanými žalovaným sa potom už odvolací súd nezaoberal, nakoľko by to bolo vzhľadom na vyššie uvedený dôvod zrušenia napadnutého rozsudku nadbytočné.

34. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku), zaoberať sa a vyhodnotiť doterajšie výsledky dokazovania vo vzťahu k posúdeniu charakteru sporu vzhľadom na obranu žalovaného týkajúcu sa jeho procesného postavenia spotrebiteľa, s uvedením argumentačného základu, v súlade s ústavnokonformným, ako aj eurokonformným výkladom. Svoj právny záver súd prvej inštancie zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám sporu poskytnú odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané.

35. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

36. V dôsledku zrušenia napadnutého rozsudku pre zmeškanie odvolacím súdom tak dôvody, pre ktoré bolo vydané napadnuté uznesenie o zamietnutí návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zanikli, a preto odvolací súd po splnení všetkých zákonných podmienok citovaného ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil. Vzhľadom na dôvod zrušenia napadnutého uznesenia bolo potom bezpredmetné ďalej zaoberať sa ostatnými odvolacími argumentmi žalovaného.

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).